

НАРЕДБА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА ХРАНИТЕ

В сила от 29.07.2001 г.

Приета с ПМС № 136 от 19.07.2000 г.

Обн. ДВ. бр.62 от 28 Юли 2000г., изм. ДВ. бр.40 от 19 Април 2002г., изм. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.100 от 14 Ноември 2003г., изм. ДВ. бр.98 от 5 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.82 от 14 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.20 от 7 Март 2006г., изм. ДВ. бр.75 от 18 Септември 2007г., изм. ДВ. бр.48 от 23 Май 2008г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) С наредбата се определят изискванията за етикетирането и представянето, включително рекламирането на храните с цел защита на потребителите срещу невярна и подвеждаща информация.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) (1) (Предишен текст на чл. 2 - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Наредбата се прилага за:

1. храните, които се предлагат като такива на крайния потребител;
2. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) храните, предназначени за доставка в ресторанти, болници, столове и други подобни заведения за обществено хранене.

(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Разпоредбите по чл. 6, ал. 1, т. 12 и чл. 31 се прилагат за всички храни по цялата хранителна верига.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Наредбата не се прилага за:

1. (отм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.)
2. изискванията за предоставяне на информация за съдържанието на енергия и хранителни вещества;
3. продукти, предназначени за износ.

Раздел II. Общи изисквания при етикетиране и представяне на храните

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Етикетирането на храни и използваните за целта методи не трябва:

1. да водят до заблуда на потребителя по отношение на:

а) характеристики на храната, определени от нейното естество, произход, идентичност, свойства, състав, количество, трайност, начин на производство и преработка;

б) въздействия и свойства на храната, които тя не притежава;

в) внушение, че храната притежава специална характеристика, когато всички други подобни храни притежават същата характеристика;

2. да приписват свойства на храната да предпазва, лекува или да излекува от заболявания, или да насочва към такива свойства освен в случаите на приложими изисквания на Общността за натурални минерални води и за храни със специално предназначение.

Чл. 5. (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) При представяне, включително рекламиране на храните се спазват изискванията по чл. 4 спрямо формата, външния вид, опаковката или материала, използван за опаковка, по отношение на начина на подреждане спрямо останалите стоки и обстановката, в която са изложени храните.

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6 - ДВ, бр. 100 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) При етикетирането на храните задължително се обявяват следните данни, написани на български език:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) наименование, под което продуктът се продава;

2. списък на съставките на храната;

3. количеството на определени съставки или категории съставки в случаите по чл. 23;

4. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., отм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.)

5. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) минимален срок на трайност или обозначението "ИЗПОЛЗВАЙ ПРЕДИ", последвано от конкретна дата, когато храни от микробиологична гледна точка подлежат на бърза развала;

6. (доп. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) специални условия за съхранение и условия за употреба на храната;

7. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., в сила от 15.02.2003 г., доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) нетно количество - в случай на предварително опаковани храни;

8. (доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) името или търговското наименование и адресът на производителя или на лицето, което опакова храната, или на продавача, установен в рамките на Общността;

9. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) подробности за мястото на произхода или за мястото, от което идва храната, когато липсата на подобна информация може да заблуди потребителя относно истинския произход на храната или мястото, от което идва тя;

10. при храни от внос се посочва държавата производител, а когато в друга държава храната е претърпяла преработка, която води до промяна в естеството ѝ, върху етикета като страна на произход се обявява страната, в която е извършена преработката;

11. указание за употреба, в случай че потребителят не би могъл да ползва храната без него;

12. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) маркировка, позволяваща идентифициране на партидата, към която принадлежи храната;

13. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) действителното обемно алкохолно съдържание за напитки, съдържащи повече от 1,2 % vol. алкохол.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Указанието за употреба по ал. 1, т. 11 се посочва по начин, който да позволява правилната употреба на храната.

(3) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Допуска се данните по чл. 6, ал. 1 освен на български език да бъдат обявени и на други езици.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2003 г., в сила от 15.02.2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) (1) При етикетирането се обявява алкохолно съдържание на напитките по чл. 6, ал. 1, т. 13, различни от тези, класифицирани под позиции № 22.04 и 22.05 от Общата митническа тарифа (Регламент (ЕИО) № 2658/87 относно тарифната и статистическата номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ, L 256 от 7.09.1987 г.), последно изменен с Регламент (ЕО) № 275/2008 (ОВ, L 85 от 27.03.2008 г.), определено при 20° С.

(2) Числото за съдържанието на алкохол се представя с точност до не повече от една цифра след десетичната запетая. То е следвано от символа "% vol." и може да бъде предшествано от думата "алкохол" или от съкращението "алк."

(3) Допустимото отклонение по отношение на посочване на обявеното алкохолно съдържание, изразено чрез абсолютни стойности, е:

1. за бири с алкохолно съдържание не по-голямо от 5,5 % vol., и напитки, класифицирани под позиция № 22.07 В II от Общата митническа тарифа и произведени от грозде - $\pm 0,5$ % vol.;

2. за бири с алкохолно съдържание, по-голямо от 5,5 % vol., и за напитки, класифицирани под позиция № 22.07 В I от Общата митническа тарифа и приготвени от грозде, за ябълкови вина, крушови вина, плодови вина и подобни, получени от плодове, различни от грозде, независимо дали са или не са искрящи или пенливи, както и за напитките на базата на ферментирал мед - ± 1 % vol.;

3. за напитки по ал. 1, съдържащи накиснати плодове или части от растения - $\pm 1,5$ % vol.;

4. за напитки по ал. 1, различни от напитките по т. 1 - 3 - $\pm 0,3$ % vol.

(4) Отклоненията по ал. 3 се прилагат независимо от отклоненията, произтичащи от метода за анализ, използван при определяне на алкохолното съдържание.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Данните по чл. 6, ал. 1 трябва да са написани по ясен и разбираем за потребителя начин, да са разположени на място, лесно за виждане, да не се изтриват при манипулиране, употреба и съхранение на храната. Те не трябва да са покрити или разделени с друг текст или картинно изображение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2006 г., в сила от 31.03.2006 г.) Данните по чл. 6, ал. 1, т. 1, 5, 7 и 13 трябва да са разположени на едно зрително поле.

(3) Изискването по ал. 2 не се прилага при стъклени бутилки за повторна употреба, при които някои от данните са трайно маркирани.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Допуска се при стъклени бутилки за повторна употреба, на които не се поставя етикет, а са трайно маркирани, както и при опаковки с площ по-малка от 10 cm², на етикета да се обявят само данните по чл. 6, ал. 1, т. 1, 5 и 7.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Не се изисква обозначение по чл. 6, ал. 1, т. 4, когато:

1. храната или нейните съставки не съдържат белтък или дезоксирибонуклеинова киселина (ДНК) като продукт на генетичната модификация;

2. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) в храната или в нейните съставки в резултат на случайно замърсяване са попаднали продукти, получени от генетично модифицирани организми и чието съдържание в храната не надвишава 1 на сто.

(6) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Разпоредбата на ал. 2 може да се приложи и за данните по чл. 10, ал. 1 и чл. 11.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Всяка опакована храна, предназначена за продажба на краен потребител, се етикетира чрез нанасянето на данните по чл. 6, ал. 1 директно върху опаковката или под формата на етикет, пръстен или капак, поставен върху нея.

(2) Етикетите се поставят по начин, който не позволява отделянето им от опаковката.

Чл. 8а. (*) (Нов - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) (1) Допуска се данните по чл. 6, ал. 1, т. 10 и 11 да бъдат нанесени само в търговските документи при етикетирането на предварително опакованите храни, които са предназначени за:

1. крайния потребител, но се продават на етап, предхождащ продажбата на крайния потребител, както и когато този етап не е продажба на места за обществено хранене;

2. доставка на места за обществено хранене, за да бъдат приготвени, преработени, разделяни или нарязани.

(2) Търговските документи по ал. 1, съдържащи всички данни на етикетирането, трябва да придружават храните, за които се отнасят, или да са изпратени преди доставката или едновременно с нея.

(3) В случаите по ал. 1 данните по чл. 6, ал. 1, т. 1, 5 и 8 се нанасят и на външната опаковка, в която храните се представят за продажба, като данните относно срока на минимална трайност, а при бързоразвалящите се храни - относно срока на трайност, се посочват в съответствие с чл. 28, ал. 2 и 3 и чл. 29.

Чл. 9. (*) (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Етикетирането на храните не е задължително, когато:

1. тяхното количество се измерва в присъствието на потребителя;

2. не са предварително опаковани в потребителска опаковка;

3. са предназначени за снабдяване на местата за обществено хранене.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) В случаите по ал. 1:

1. в документите, които придружават храната до мястото на продажбата ѝ, се посочват данните по чл. 6, ал. 1;
2. върху транспортната опаковка се маркират данните по чл. 6, ал. 1, т. 1, 5, 8 и 12;
3. на мястото на предлагането на храната се обявяват данните по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 8.

Чл. 10. (1) (Предишен текст на чл. 10, изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Освен данните по чл. 6, ал. 1 при етикетирането на храните се обявяват и данните съгласно приложение № 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Алинея 1 не се прилага за напитки, на базата на кафе, чай, екстракт от кафе или екстракт от чай, когато наименованието, под което се продават, включва термина "кафе" или "чай".

Чл. 11. (1) (Предишен текст на чл. 11, изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) При етикетирането на храните се допуска обявяване на допълнителна информация чрез текст, картинно или графично изобразяване, ако тя не е в противоречие с данните по чл. 6, ал. 1 и чл. 10.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) В допълнение към изискванията по чл. 6, ал. 1, т. 2 и 5 е допустимо въвеждане и на други задължителни обозначения в съответствие с наредбите по чл. 4 от Закона за храните само ако не водят до заблуда на потребителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) При обявяване на действителното обемно алкохолно съдържание за напитките по чл. 6, ал. 1, т. 13 числото и символът могат да се предшестват от думата "алкохол" или от съкращението "алк.".

Раздел III.

Специфични изисквания при етикетирането на храните

Чл. 12. (1) Наименование на храна, за която съществува определение в нормативен акт, може да се използва при етикетирането, ако храната отговаря на посочените в нормативния акт изисквания.

(2) Наименованието на храна от внос е това наименование, под което тя се произвежда и продава в държавата производител.

(3) В случай че наименованието на храната не дава възможност на потребителя да определи нейния вид и да я отличи от други подобни храни, то трябва задължително да бъде съпроводено с описание на храната.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Наименованието, под което храна от внос се разпространява на територията на страната, може да се различава от наименованието в страната производител, при условие че съществува българска храна, за която традиционно се използва същото наименование, и тя се различава напълно по състав и начин на производство.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Името на

производителя, търговската марка или друго име, различно от наименованието на храната, могат да съпровождат наименованието на храната върху етикета, но не и да го заменят.

Чл. 14. Наименованието на храната съдържа или се допълва с данни за физическото състояние на храната или особената обработка, на която е била подложена, когато липсата на такива данни би довела до заблуда на потребителя.

Чл. 15. (1) (Предишен текст на чл. 15 - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г.) Всяка храна, която е била облъчена с йонизиращо лъчение, в близост до наименованието си трябва да носи означението "облъчено" или "обработено с йонизиращо лъчение".

(2) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г.) Когато при етикетирването се използва и някой от езиците на Европейската общност, означението по ал. 1 трябва да е в съответствие с приложение № 1а.

Чл. 16. (1) Списъкът на съставките на храната трябва да започва с термина "състав" или друг еднозначен термин или израз.

(2) Съставките се изброяват в низходящ ред съобразно тяхното количество, използвано към момента на производството на храната.

(3) Съставките в сгъстен или изсушен вид, които се използват при производството на храната след довеждане до началното им състояние, се изброяват в последователност според относителния дял на своята маса или обем преди сгъстяването или изсушаването им.

(4) Съставките на концентрираните и изсушените храни, които се консумират след добавяне на вода, се изброяват в последователност съобразно относителния дял на масата или обема на съставките във възстановената храна. В тези случаи списъкът на съставките започва с изреча "съставки на възстановения продукт" или "съставки на готовия за консумация продукт".

(5) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Когато плодове, зеленчуци или гъби, без който и да било от подвидовете да преобладава значително по отношение на масата му, се използват в променливи пропорции в смес, която е съставка на храна, те могат да бъдат упоменати в списъка на съставките чрез обозначенията "плодове", "зеленчуци" или "гъби", следвани от думите "в променливо съотношение", последван непосредствено от списък на включените в сместа плодове, зеленчуци или гъби. В такива случаи сместа се включва в списъка на съставките в съответствие с чл. 16, ал. 2 въз основа на общата маса на съдържащите се плодове, зеленчуци или гъби.

(6) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Когато съставка на храна съдържа няколко компонента, те се считат за съставки на тази храна.

(7) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Съставките се обявяват в съответствие с приложения № 1 - 4 при спазване на изключенията, определени в тях.

(8) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г., отм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.)

(9) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г.) При етикетиране на напитки, различни от напитките, произведени от грозде и съдържащи повече от 1,2% vol., но не повече от 15% vol. алкохол, се обозначават съставките, определени в приложение № 4, ако тези съставки са част от състава на напитките. Обозначението се извършва чрез думата "съдържа", последвана от наименованието(ята) на съответната(ите) съставка(и).

(10) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г.) Съставки, представляващи по-малко от 2 на сто от крайния продукт, могат да се обявяват след другите съставки в произволна последователност.

(11) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., предишна ал. 10 - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г.) Когато подобни или взаимозаменяеми съставки се използват в производството или подготовката на храна, без да променят нейните състав, естество или стойност, и представляват по-малко от 2 на сто от крайния продукт, който съдържа поне една от тези два вида съставки, те могат да се обозначат в списъка на съставките чрез думите "съдържа ... и/или ...".

(12) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., предишна ал. 11 - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г.) Разпоредбата на ал. 10 не се прилага за добавки в храни или съставки, определени в приложение № 4.

Чл. 17. Не се изисква изброяване на съставките на храната при:

1. (доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) пресни плодове и зеленчуци (включително картофи), които не са белени, рязани или обработени по друг начин;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., в сила от 01.07.2003 г.) газирана вода, в чието наименование е посочено, че е газирана;

3. оцет, получен на базата на ферментация от една изходна суровина, без добавени допълнителни съставки;

4. сирене; кашкавал; масло; кисело мляко и сметана, получени чрез млечнокисела ферментация, когато при производството им са използвани само съставките: мляко, ензими, култури от микроорганизми и готварска сол;

5. храни, съдържащи само една съставка, в случай че:

а) наименованието, под което се продава храната, е идентично с наименованието на съставката;

б) наименованието, под което се продава храната, дава възможност за ясна идентификация на естеството на съставката.

Чл. 18. Не са съставки на храната:

1. компонентите на дадена съставка, които временно са отстранени по време на производството, а след това са добавени отново към храната, но без да се превишава първоначалното им съдържание;

2. добавките, които не са използвани с определена технологична цел при производството на храната, но се съдържат в нея като съставна част на една или повече

от съставките ѝ;

3. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) технологичните средства, които се използват като спомагателни вещества при производството на храната и не присъстват в крайния продукт;

4. веществата, използвани само като разтворители на добавки и аромати;

5. (нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) вещества, които не са добавки в храната, но се използват по същия начин и със същата цел както технологичните средства, влагани като спомагателни вещества при производството на храната, и които присъстват в крайния продукт, макар и в променена форма.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Водата и летливите вещества се включват в списъка на съставките, когато тяхното количество е над 5 на сто от теглото на храната. Количеството на водата се определя като разлика между общото количество на храната и количеството на останалите съставки.

(2) Водата не се включва в списъка на съставките на храната, когато се използва:

1. само за довеждане на съставки в концентриран или изсушен вид до началното им състояние;

2. като течна среда, която не се консумира.

Чл. 20. (1) Съставките на храната се обявяват със своите наименования.

(2) Съставките на храната, които спадат към някоя от категориите по приложение № 2, се обявяват само с наименованието на съответната категория.

(3) Съставки на храната, спадащи към някои от категориите по приложение № 3, се обявяват в следната последователност: наименование на категорията, наименование на съставката или нейния Е-номер. Ако съставката спада към повече от една категория, тя носи наименованието на тази категория, която съответства на основното ѝ предназначение в съответната храна.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) Хининът и/или кофеинът, използвани като овкусители при производството или приготвянето на дадена храна, се посочват поименно в списъка на съставките по чл. 6, ал. 1, т. 2 непосредствено след наименованието "ароматизант".

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) (1) Върху етикета се нанася точното наименование на:

1. всяка съставка, определена в приложение № 4, използвана при производството на дадена храна, която присъства като такава в крайния продукт, макар и в променена форма;

2. всяка съставка, произхождаща от съставка, определена в приложение № 4.

(2) Изискването по ал. 1 не е задължително, когато наименованието, под което се продава съответната храна, включва и наименованието на съставката, определена в приложение № 4.

(3) Вещество, което се използва при производството на храна и произхожда от съставки, определени в приложение № 4, и което присъства в крайния продукт, дори и в променена форма, се счита за съставка и се означава върху етикета чрез

наименованието на съставката, от която то произхожда.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) (1) Ароматизантите се обявяват в списъка на съставките с термина "аромат/аромати", с наименованието на веществото или с описанието му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Терминът "натурален" или друг еднозначен термин може да се добави към наименованието на съставка, която представлява натурално ароматично съединение, и/или на ароматизанти съгласно Наредба № 15 от 2002 г. за изискванията към използване на ароматизанти в храните (ДВ, бр. 70 от 2002 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Когато наименованието на ароматизанта съдържа препратка към растително или животинско естество или произход на използваните продукти, терминът "натурален", както и всеки друг еднозначен термин може да се използва ако ароматната част е изолирана чрез подходящи физични, ензимни или микробиологични процеси, както и чрез традиционните методи за приготвяне на храни, изцяло или почти изцяло от храната или от източника на съответния ароматизант.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) При етикетирането на храни и съставки на храни с добавени фитостероли, фитостеролови естери, фитостаноли и/или фитостанолови естери се спазват и изискванията на Регламент на Комисията (ЕК) № 608/2004 относно етикетирането на храни и съставки на храни с добавени фитостероли, фитостеролови естери, фитостаноли и/или фитостанолови естери (ОВ, L 97 от 1.04.2004 г.).

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) (1) Когато съставка на храна съдържа няколко компонента, тя може да се включи в списъка на съставките със специфичното си наименование в зависимост от цялостната ѝ маса, при условие че непосредствено след него следва списък на нейните компоненти.

(2) Не е задължително изброяване на компонентите на съставка на храна, когато:

1. съставът ѝ е определен в нормативен акт и количеството ѝ в храната е под 2 на сто от крайния продукт;
2. представлява смес от подправки и/или билки и количеството ѝ в храната е под 2 на сто от крайния продукт;
3. представлява храна, за която не се изисква списък на съставките.

(3) Разпоредбата на ал. 2, т. 1 и 2 не се отнася за добавките по чл. 18.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) (1) Количеството на съставките или категориите на съставките на храната се обявяват задължително върху етикета, когато:

1. наименованието на определена съставка или категория съставки се съдържа в наименованието на храната;

2. се подчертава наличието на дадена съставка или категория съставки в храната чрез текст или чрез картинно или графично изображение върху етикета;

3. наличието на дадена съставка или категория съставки е съществено за

характеризиране на храната и отличаването ѝ от други подобни по наименование или по външен вид храни.

(2) Количеството на съставката или на категорията съставки се обявява в проценти непосредствено до наименованието им. Посочва се количеството им в момента на производството на храната.

(3) Изискванията по ал. 1 не се прилагат за съставка или за категория съставки, когато е налице някое от следните условия:

1. нетното количество на съставката или на категорията съставки след отцеждане е обявено в съответствие с чл. 25, ал. 3;

2. количеството на съставката или на категорията съставки се изисква да бъде обявено на етикета съгласно наредби по чл. 4 от Закона за храните;

3. съставката или категорията съставки се използват в малки количества за ароматизиране;

4. съставката или категорията съставки, въпреки че фигурират в търговското наименование на храната, не могат да ръководят избора на потребителя, тъй като промените в количеството не са съществени за характеризирането на храната или не я отличават от подобни храни;

5. в случаите по чл. 17, т. 5.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) При етикетирането на нови храни и хранителни съставки се спазват и изискванията на чл. 8 от Регламент (ЕО) № 258/97 на Европейския парламент и на Съвета относно нови храни и нови хранителни съставки (ОВ, L 43 от 14.02.1997 г.).

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) При етикетирането на храни и хранителни съставки, които съдържат или са съставени от ГМО, или са произведени, или съдържат съставки, произведени от ГМО, се спазват и изискванията на чл. 12 и 13 от Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно генетично модифицираните храни и фуражи (ОВ, L 268 от 18.10.2003 г.).

Чл. 24б. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., отм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.)

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Нетното количество на предварително опакованите храни се изразява във:

1. единици за обем - литър, сантилитър или милилитър - при течности;

2. единици за маса - килограм или грам - при останалите храни.

(2) Алинея 1, т. 2 не се прилага за храни, за които с нормативен акт са определени други изисквания.

(3) Когато храни в твърдо състояние се предлагат в течна среда, на етикет се обявява и отцедената нетна маса на храните.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) Когато няколко единични опаковки са поставени в групови или транспортни опаковки, върху последните се обявяват данните по чл. 6, ал. 1, т. 1, 5, 6, 8 и 12, както и нетното количество и броят на единичните опаковки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г.) Броят на единичните опаковки и нетното им количество може да не се посочва, в случай че груповата опаковка позволява те да бъдат установени отвън, както и в случай че единичните опаковки се продават поотделно.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) При етикетирание на групова опаковка, съставена от единични опаковки, които не се продават поотделно, се обявява нетното количество на груповата опаковка, както и общият брой на единичните опаковки.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага, когато отвън може:

1. ясно да се види и лесно да се преброи общият брой на единичните опаковки;
2. да се види поне едно обозначение на нетното количество, което се съдържа във всяка отделна опаковка.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г.) Не се изисква посочване на нетното количество на храната, когато:

1. обемът и масата ѝ могат да претърпят значителни загуби при съхранението ѝ;
2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) храната се продава на бройка или се измерва в присъствието на купувача;
3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) когато нетното ѝ количество е под 5 g или 5 ml, с изключение на опакованите подправки и билки.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Срокът на минимална трайност на храната се обявява с думите "най-добър до" или "най-добър до края на", следвани от указване на датата или мястото върху опаковката, където тя е посочена, и условията на съхранение на храната.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Срокът на минимална трайност трябва да съдържа в хронологичен ред:

1. датата и месеца - за храни с трайност не повече от 3 месеца;
2. месеца и годината - за храни с трайност повече от 3 месеца, но не повече от 18 месеца;
3. годината - за храни с трайност над 18 месеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) Срокът на трайност на бързоразвалящите се храни се обявява с думите "използвай преди", следвани от указване на датата или мястото върху опаковката, където тя е посочена. След срока на трайност, който съдържа най-малко деня и месеца, посочени в тази последователност, се описват условията за съхраняване на храната.

(4) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г.) Когато при етикетиранието се използва и някой от езиците на Европейската общност, означението по ал. 3 трябва да е в съответствие с приложение № 6.

Чл. 29. Срокът на минимална трайност и срокът на трайност се обявяват в некодиран вид.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., в сила от 01.07.2003 г.) (1) Не се изисква обявяване на срока на минимална трайност за:

1. (доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) пресни плодове и зеленчуци (включително картофи), които не са белени, нарязани или обработени по друг начин;

2. безалкохолни напитки, напитки от плодове и напитките по чл. 6, ал. 1, т. 13 в опаковки с обем, по-голям от 5 l, когато върху опаковката изрично е посочено, че са предназначени за местата за обществено хранене;

3. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) напитки, съдържащи над 10% vol., но не повече от 15 % vol. алкохол и непроизведени от грозде;

4. тестени и сладкарски изделия, които трябва да се консумират до 24 часа от производството им;

5. оцет;

6. готварска сол;

7. захар;

8. захарни изделия, състоящи се основно от ароматизирани и/или оцветени захари;

9. дъвка и подобни дъвчащи продукти;

10. индивидуални порции сладолед.

(2) Изискването по ал. 1, т. 1 не се отнася до покълнали семена и подобни продукти като бобови кълнове.

Чл. 31. (1) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) (1) Партидата на дадена храна се определя във всеки отделен случай от производителя или от лицето, което опакова тази храна, или от първия продавач, установен в рамките на Общността. Маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 се определя и обозначава съгласно задължението на един или друг от тези оператори.

(2) Маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 на храната се предхожда от изписването на латинската буква "L" освен в случаите, когато тя е ясно различима от другите означения на етикета.

(3) При групови опаковки, които съдържат индивидуални порции сладолед, маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 се поставя на груповите опаковки.

(4) Когато храната е предварително опакована, маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 и където е приложимо, буквата "L" се поставят върху предварителната опаковка или върху прикрепен към нея етикет.

(5) Когато храната не е предварително опакована, маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 и където е приложимо, буквата "L" се поставят върху опаковката или контейнера или ако това не стане - в съответните търговски документи.

(6) В случаите по ал. 4 и 5 маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12 и буквата "L" трябва да са нанесени по такъв начин, че да са лесновидими, ясно четливи и неизтриваеми.

(7) Не се изисква означаване на партидата на храната:

1. при земеделски продукти, които след напускане на полето:

а) се продават или доставят в пунктове за временно складиране, обработка или опаковане;

б) подлежат на транспортиране до предприятия за производство на храни;

в) подлежат на незабавна преработка в предприятието производител;

2. когато при продажба на крайния потребител храните не са опаковани или са опаковани по желание на купувача, или са опаковани предварително за непосредствена употреба;

3. върху опаковки или контейнери, чиято най-голяма страна е с площ до 10 cm²;

4. индивидуални порции сладолед.

(8) Когато на етикета е поставен срокът на минимална трайност или обозначението "ИЗПОЛЗВАЙ ПРЕДИ", последвано от конкретна дата, не се изисква поставяне на маркировката по чл. 6, ал. 1, т. 12, при условие че датата съдържа поне некодирано означение на деня и месеца в този ред.

Чл. 32. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) (1) При етикетирането, представянето и рекламирането на храни се забраняват:

1. използването на думите "диетична" или "диета" самостоятелно или в съчетание с други думи, определящи тези храни;

2. всички други означения или всяко представяне, които създават впечатление, че храната е със специално предназначение.

(2) Допуска се храни, чиито състав и характеристики ги правят подходящи за храни със специално предназначение, да бъдат обозначавани като "диетични".

(3) Обозначаването по ал. 2 се извършва при спазване изискванията на Наредбата за изискванията към храните за нискоенергийни диети за намаляване на телесното тегло, приета с Постановление № 252 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 107 от 2002 г.), или на Наредбата за изискванията към диетичните храни за специални медицински цели, приета с Постановление № 248 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 107 от 2002 г.).

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Етикет" е напечатан, маркиран, шаблониран, шампован, залепен или прикрепен по друг начин текст, графично или картинно обозначение върху опаковката на храната.

1а. (нова - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) "Етикетиране" са всички текстове, данни, марки на производителя и търговски марки, изображения или знаци, свързани с дадена храна и нанесени върху опаковка, документ, надпис, етикет, пръстен или яка, които придружават или се отнасят до такава храна.

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) "Предварително опакована храна" е всяка единица за представяне като такава на крайния потребител и на местата за обществено хранене, която се състои от храна и опаковка, в която храната е изцяло или частично обвита преди предлагането ѝ за продажба, но при всички случаи по начин, изключващ промяната на съдържанието, без

отваряне или изменения в опаковката.

3. "Опаковка" е материал, който се използва за частично или пълно обвиване на храната, в резултат на което тя е във вид за предлагане на потребителя като единица.

4. "Групова опаковка" е опаковка, която обхваща няколко единични опаковки или няколко единици неопакowana храна, които се продават поединично или групово на потребителя и на заведенията за обществено хранене.

5. "Транспортна опаковка" е опаковката, която обвива опакована или неопакowana храна за предпазването ѝ от замърсяване и увреждане при транспортирането ѝ.

6. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) "Съставка" е всяко вещество, включително и добавките, използвани при производството и приготвянето на храната, което присъства в крайния продукт, макар и в променена форма.

7. "Компонент" е всяко вещество, включително и добавките за храни, което влиза в състава на съставките на храната и което присъства в крайния продукт, макар и в променена форма.

8. "Спомагателно вещество" е вещество, което не се използва самостоятелно като храна, но се използва за постигането на определени технологични цели при обработката на изходните хранителните суровини, храните и хранителните съставки, като неговите остатъчни количества или количеството на производните му в крайния хранителен продукт не крият риск за здравето на човека и нямат технологичен ефект върху продукта.

9. "Дата на опаковане" е датата, на която храната се поставя в опаковката, в която ще бъде продадена.

10. "Срок на минимална трайност" е срокът, до който храната гарантирано запазва специфичните си характеристики и качества при подходящо съхранение, независимо че и след този период храната все още може да е с добри характеристики.

11. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.) "Срок на трайност" е срокът, до който храната може да се съхранява и консумира, след изтичането на който тя не трябва да се продава, тъй като може да създаде непосредствена опасност за здравето на потребителя.

12. "Е-номер" е номерът на добавките по класификацията на Европейския съюз.

13. "Бързо разваляща се храна" е храна, която, ако не се съхранява правилно, при специфични условия, може да се развали и да предизвика хранителни заболявания при лицата, които са я консумирали, поради размножаване на микроорганизми или настъпване на биохимични промени в нея.

14. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) "Партида" е група единици за продажба от дадена храна, произведени или опаковани при практически едни и същи условия.

15. (заличена - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.)

16. (зал., предишна т. 17 - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) "На едно зрително поле" е такова разположение на данните при етикетирването на храната, което дава възможност за едновременното им възприемане.

17. (нова - ДВ, бр. 100 от 2003 г.) "Течна среда" са: вода, водни разтвори на соли, саламура, водни разтвори на хранителни киселини, оцет, захарен разтвор, водни разтвори на други подслаждащи вещества, сокове от плодове и зеленчуци при плодовете и зеленчуците, както и смеси между изброените продукти, включително когато са в замразено състояние, доколкото течността е само допълнение към основните

елементи на рецептурата на дадена храна и не е от решаващо значение за потребителя.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.) С наредбата се въвеждат разпоредбите на:

1. Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирването, представянето и рекламата на храните (ОВ, L 109 от 6.05.2000 г.), последно изменена с Директива 2007/68/ЕО (ОВ, L 310 от 28.11.2007 г.);

2. Директива 87/250/ЕИО на Комисията от 15 април 1987 г. относно посочването на обемното съдържание на алкохол при етикетирването на алкохолни напитки, предназначени за крайна употреба (ОВ, L 113 от 30.04.1987 г.);

3. Директива 89/396/ЕИО на Съвета от 14 юни 1989 г. относно означенията или маркировките, идентифициращи партидата, към която принадлежи даден хранителен продукт (ОВ, L 186 от 30.06.1989 г.), последно изменена с Директива 92/11/ЕИО (ОВ, L 65 от 11.03.1992 г.);

4. Директива 1999/10/ЕО на Комисията от 8 март 1999 г. относно предвиждане на дерогации от разпоредбите на член 7 от Директива 79/112/ЕИО на Съвета по отношение на етикетирването на храни (ОВ, L 69 от 16.03.1999 г.);

5. Директива 2002/67/ЕО на Комисията от 18 юли 2002 г. относно етикетирването на храни, съдържащи хинин, и на храни, съдържащи кофеин (ОВ, L 191 от 19.07.2002 г.);

6. Директива 2006/107/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 г. за адаптиране на Директива 89/108/ЕИО за сближаване на законодателствата на държавите членки относно дълбоко замразените храни за консумация от човека (ОВ, L 363 от 20.12.2006 г.) и Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и Съвета за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирването, представянето и рекламата на храните по повод присъединяването на България и Румъния;

7. Директива 2008/5/ЕО на Комисията от 30 януари 2008 г. относно задължителното обозначаване върху етикета на някои храни на сведения, различни от тези, предвидени в Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 27 от 31.01.2008 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата влиза в сила една година след обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 3. Храните, които се намират в търговската мрежа към момента на влизането в сила на наредбата и не са етикетирани съгласно изискванията ѝ, могат да се продават до изчерпването им от пазара.

§ 4. (1) Контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от органите на държавния санитарен и държавния ветеринарно-санитарен контрол.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г.)

§ 5. Наредбата се приема на основание чл. 10, ал. 3 от Закона за храните.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 251 ОТ 6 НОЕМВРИ 2003 Г. ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА
ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА
ХРАНИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 2003 Г.)

§ 32. Разпоредбите на § 6, т. 3, § 7 и § 10, т. 3 влизат в сила 3 месеца след обнародването на постановлението в "Държавен вестник". Храните, етикетирани преди това, които не отговарят на въведените изисквания, могат да се продават до изчерпването им на пазара, но не по-късно от 6 месеца от влизането в сила на разпоредбите.

§ 33. Разпоредбите на § 9, т. 2, § 15 и 24 влизат в сила от 1 юли 2004 г. Храните, които се намират на пазара към тази дата и не отговарят на въведените изисквания, могат да се продават до изчерпването им на пазара, ако са били етикетирани преди 1 юли 2004 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 288 ОТ 27 ОКТОМВРИ 2004 Г.
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА
ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА
ХРАНИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2004 Г.)

§ 21. (1) Постановлението влиза в сила от 25 ноември 2004 г.

(2) Храните, които се намират на пазара към 25 ноември 2005 г. и не отговарят на изисквания на наредбата, могат да се продават до изчерпването им на пазара, ако са били етикетирани преди тази дата.

§ 22. Навсякъде в наредбата думите "на сто vol." се заменят с "% vol.".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 213 ОТ 5 ОКТОМВРИ 2005 Г. ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА
ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА**

ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2005 Г.)

§ 5. (1) Забранява се пускането на пазара на храни, които не отговарят на изискванията на приложение № 1, след 20 май 2006 г.

(2) Храните по ал. 1 могат да се продават до изчерпване на количествата им на пазара само ако са етикетирани преди 20 май 2006 г.

§ 6. Съставките в храните и веществата, определени в приложение № 5, не се обявяват до 25 ноември 2007 г.

§ 7. Кремообразни жълти мазнини с добавени фитостеролови естери, които са произведени до влизането в сила на постановлението и не отговарят на изискванията на § 2, могат да се продават до изчерпване на количествата им на пазара.

§ 8. Постановлението влиза в сила от 25 ноември 2005 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 39 ОТ 27 ФЕВРУАРИ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ БЪРЗО ЗАМРАЗЕНИТЕ ХРАНИ

(ОБН. - ДВ, БР. 20 ОТ 2006 Г.)

§ 5. Постановлението влиза в сила от 31 март 2006 г.

Заключителни разпоредби КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 209 ОТ 5 СЕПТЕМВРИ 2007 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 75 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 18.09.2007 Г.)

§ 5. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, т. 5, която влиза в сила от 23 декември 2007 г., и § 3, т. 5, буква "б", която влиза в сила от 1 януари 2008 г.

.....

§ 7. Забранява се продажбата на храни, които не отговарят на изискванията за

етикетиране по § 1, т. 5, след 23 декември 2008 г.

Допълнителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 105 ОТ 17 МАЙ 2008 Г. ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА
ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА
ХРАНИТЕ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 136 НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2000 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 48 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 31.05.2008 Г.)

§ 19. С постановлението се въвеждат разпоредбите на Директива 2007/68/ЕО, изменяща Приложение Ша на Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на някои хранителни съставки (ОВ, L 310 от 28.11.2007 г.) и на Директива 2008/5/ЕО на Комисията относно задължителното обозначаване върху етикета на някои храни на сведения, различни от тези, предвидени в Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 20. Храните, които са пуснати на пазара или са етикетирани преди 31 май 2009 г. и не отговарят на изискванията по § 7 и 17, могат да се продават до изчерпването им.

§ 21. Постановлението влиза в сила от 31 май 2008 г.

Приложение № 1 към чл. 10

(Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2005 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.05.2008 г.)

Категории храни и допълнителната информация, която се включва при тяхното етикетирание в допълнение към данните по чл. 6, ал. 1

Категория на храната	Допълнителна информация
1	2

Храна, съдържаща под-

"С подсладител/подсла-

сладител/подсладители,
разрешени с Наредба № 8 от
2002 г. за изискванията към
използване на добавки в
храните (ДВ, бр. 44 от 2002 г.)

дители." Това обозначе-
ние трябва да съпровож-
да наименованието, под
което се продава храната.

Храни, съдържащи както
добавени захар/захари, така и
подсладител/подсладители,
разрешени с Наредба № 8 от
2002 г. за изискванията към
използване на добавки в
храните

"Със захар/захари и под-
сладител/подсладители."
Това обозначение трябва
да съпровожда наи-
менованието, под което
се продава храната.

Храна, съдържаща
аспартам

"Съдържа източник на
фенилаланин."

Храна, съдържаща
повече от 10 на сто
добавени полиоли

"Прекомерната консумация
може да предизвика раз-
слабително действие."

Храни, чиято трайност
е удължена поради из-
ползването на опако-
въчни газове, разрешени с
Наредба № 8 от 2002 г. за
изискванията към използване
на добавки в храните

"Опаковано в защитна
атмосфера."

Напитка, която е
предназначена за консумация,
без да претърпи модификация,
или която след възстановяване
на концентрацията или сухото
вещество съдържа кофеин от
какъвто и да е източник в
пропорция, надвишаваща 150
mg/l.

"Високо съдържание на
кофеин."
Това обозначение трябва
да фигурира на етикета в
същото зрително поле, в което
е изписано наименованието,
под което продуктът се

	продава, и да е последвано в скоби от съдържанието на кофеин, изразено в mg/100 ml
Захарни изделия или безалкохолни напитки, съдържащи глициризинова киселина или нейната амониева сол, поради добавяне на веществото/веществата като такова или на ликорисовото растение Сладък корен (Сладник/ Лакрица/Ликорис) <i>Glycyrrhiza glabra</i> в концентрация 100 mg/kg или 10 mg/l, или по-висока.	<p>"Съдържа Сладък корен (Сладник/ Лакрица/ Ликорис)"</p> <p>Това обозначение трябва да се добави непосредствено след списъка на съставките, освен ако терминът "Сладък корен (Сладник/Лакрица/ Ликорис)" вече не е включен в списъка на съставките или в наименованието, под което продуктът се продава.</p> <p>При липса на списък на съставките посоченото по-горе обозначение трябва да съпровожда наименованието, под което храната се продава.</p>
Захарни изделия, съдържащи глициризинова киселина или нейната амониева сол, поради добавяне на веществото/веществата като такова или на ликорисовото растение Сладък корен <i>Glycyrrhiza glabra</i> , в концентрации от 4 g/kg или по-високи.	<p>"Съдържа Сладък корен (Сладник/ Лакрица/ Ликорис), поради което лицата, страдащи от хипертония, следва да избягват прекомерна консумация."</p> <p>Това обозначение трябва да се добави след списъка на съставките.</p> <p>При липса на списък на съставките посоченото по-горе обозначение трябва да съпровожда наименованието, под което храната се продава.</p>
Напитки, съдържащи глициризинова киселина или нейната амониева сол,	"Съдържа Сладък корен (Сладник/ Лакрица/ Ликорис), поради което лицата, страдащи от

<p>поради добавяне на веществото/веществата като такова или на ликорисовото растение Сладък корен (Сладник/ Лакрица/Ликорис) Glycyrrhiza glabra, в концентрации 50 mg/l или по-високи, или 300 mg/l или по-високи, в случай на безалкохол- ни напитки, съдържащи повече от 1,2 % обемни алкохол(1).</p>	<p>хипертония, следва да избягват прекомерна консумация."</p> <p>Това обозначение трябва да се добави след спи- съка на съставките.</p> <p>При липса на списък на съставките посоченото по-горе обозначение трябва да съпровожда наименованието, под което храната се продава.</p>
---	--

Приложение № 1а към чл. 15, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г.)

Означения, които се ползват като еквивалент на означението "облъчено" или "обработено с йонизиращо лъчение" на други езици на Европейската общност:

1. на испански "irradiado" или "tratado con radiacion ionizante";
2. на чешки "ozareno" или "osetreno ionizujicim zarenim";
3. на датски "bestralet/..." или "stralekonserveret", или "behandlet med ioniserende straling", или "konserveret med ioniserende straling";
4. на немски "bestrahlt" или "mit ionisierenden Strahlen behandelt";
5. на естонски "kiiritatud" или "toodeldud ioniseeriva kiirgusega";
6. на гръцки "epezegasmeno me ionixousa aktinobolia" или "aktinobolihmeno";
7. на английски "irradiated" или "treated with ionizing radiation";
8. на френски "traite par rayonnements ionisants" или "traite par ionization";
9. на италиански "irradiato" или "trattato con radiazioni ionizzanti";
10. на латвийски "apstarots" или "apstradats ar jonizejoso starojumu";
11. на литовски "apsvitinta" или "apdorota jonizuojanciaja spinduliuote";
12. на унгарски "sugarkezelt" или "ionizalo energiaval kezelt";
13. на малтийски "ittrattat bir-radjazzjoni" или "ittrattat b'radjazzjoni jonizzanti";
14. на холандски "doorstraald" или "door bestraling behandeld", или "met ioniserende stralen behandeld";
15. на полски "napromieniony" или "poddany dzialaniu promieniowania jonizujacego";
16. на португалски "irradiado" или "tratado por irradiacao", или "tratado por radiacao ionizante";
17. на румънски "irradiate" или "tratate cu radiatii ionizate";
18. на словашки "osetrene ionizujucim ziarenim";
19. на словенски "obsevano" или "obdelano z ionizirajocim sevanjem";
20. на фински "sateilytetty" или "kasitelty ionisoivalla sateilylla";

21. на шведски "bestralad" или "behandlad med joniserande stralning".

Приложение № 2 към чл. 20, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 100 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г.)

Списък на съставките, които могат да се обявяват
само с наименованието на съответната категория

Наименование на съставката	Наименование на категорията
1	2
Рафинирани масла, различни от масли- неното масло	"Масло" Наименованието на катего- рията може да се допълни със: - "растително" или "животинско"; - обозначаване на региона на произход на растителните или животинските масла. Терминът "втвърдено" ("хидрогенирано") задължително съпровожда наименованието на втвърденото масло.
Рафинирани мазнини	"Мазнина" Наименованието на категорията може да се допълни със: - "растителна" или "животинска"; - обозначаване на региона на произход на растителните или животинските мазнини. Терминът "втвърдена" ("хидрогенирана") задължително съпровожда наименованието на втвърдената мазнина. месо и наименованието/наимено- ванията на животинските видове, от които то произхожда.
Смеси от брашна, получени от два или повече вида зърно	"Брашно" Изброяват се и видовете зърно, от които е произведено, със своя тегловен дял в низходящ порядък.
Естествени нишесте- та и модифицирани по физически или	"Нишесте" Наименованието винаги се съпровожда с обозначаване

ензимен път
нищестета

Всички видове риба,
когато са като със-
тавки на храна, опа-
ковката и обознача-
ването на която не
са свързани с оп-
ределен вид риба

Всички видове
сирене, когато са
като съставки на
храна, опаковката
и обозначаването
на която не са
свързани с опреде-
лен вид сирене

Подправки, които
са количество не
по-вече от 2 на сто
от количеството
на храната

Билки или части от
билки, които са в
количество не пове-
че от 2 на сто от
количеството на храната

Всички видове ма-
териали, които се
използват за произ-
водството на масата
за дъвчене на
дъвките

Изпечени и смлени
хлебни продукти,
предназначени за
паниране

Захароза от
всякакъв
вид продукти

Безводна декстроза
или декстроза

Монохидрат

Глюкозен сироп и
безводен глюкозен
сироп

на растителния произход
на нищестето, когато съставката
може да съдържа глютен.

"Риба"

"Сирене"

"Подправка(и)" или
"Смес от подправки"

"Билка(и)" или
"Смес от билки"

"База за дъвки"

"Галета за паниране"

"Захар"

"Декстроза"

"Глюкозен сироп"

Всички видове
млечни белтъци
(казеин, казеинати
и серумни белтъци)
и смеси от тях
Какаово масло
като извлек или
в пресован или
рафиниран вид

"Млечен белтък"

"Какаово масло"

Скелетни мускули (**) от бозайници и птици, годни за консумация от човека, с естествено включени или прилежащи тъкани, когато общото съдържание на мазнини и съединителна тъкан не надхвърля стойностите, посочени по-долу, и когато месото (с изключение на механично обезкостеното месо (***)) представлява съставка на друг хранителен продукт, както следва:

Вид месо	Мазнини (%)	Съединителна тъкан (****) (%)
От бозайници (различно от заешко и свинско) и смеси от месо на различни видове, в които преобладава месото от бозайници	25	25
Свинско	30	25
Птиче и заешко	15	10

Ако тези максимални граници бъдат превишени, но всички други критерии от определението за "месо" бъдат удовлетворени, съдържанието на месо трябва да се намали съответно в списъка на съставките, като освен термина "месо" трябва да се посочи и наличието на мазнини и/или съединителна тъкан.

(**) Диафрагмата и дъвкателните мускули са части от скелетната мускулатура, докато сърцето, езикът, мускулите на главата (различни от дъвкателните), мускулите на китката, петата и опашката се изключват.

(***) Механично обезкостено месо означава месо, получено по механичен начин от кости, покрити с месо, с изключение на месото от костите на главата, от крайните части под последните стави на предните и задните крайници, а при свинете - и от опашните прешлени. Това месо е предназначено за производство на термично обработени месни продукти.

(****) Съдържанието на съединителна тъкан се изчислява въз основа на съотношението между съдържанието на колаген и на месен белтък. Съдържанието на колаген означава съдържанието на хидроксипролин, умножено по множител 8.

Приложение № 3 към чл. 20, ал. 3

Наименование на категориите, с които трябва да се обозначат съставки на храната, спадащи към тях

Оцветител
Консервант
Антиоксидант
Емулгатор
Сгъстител
Желиращ агент
Стабилизатор
Овкусител
Киселина
Регулатор на киселинността
Антислепващ агент
Модифицирано нишесте(*)
Подсладител
Набухвател
Антипенител
Глазиращ агент
Емулгаторна сол
Агент за обработка на брашна
Влагозадържащ агент
Пълнител
Втвърдител
Опаковъчен газ

(*) Наименованието "модифицирано нишесте" трябва да е съпроводено с обозначение на неговия специфичен растителен произход, когато тази съставка може да съдържа глутен.

Приложение № 4 към чл. 16, ал. 7

(Ново - ДВ, бр. 98 от 2004 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 23.12.2007 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.08.2008 г.)

Списък на съставките на храни, които могат да предизвикат неблагоприятни реакции при податливи индивиди

1. Зърнени храни, съдържащи глутен (например пшеница, ръж, ечемик, овес, шпелта (вид пшеница), камут (вид едра твърда пшеница) или техните хибридни сортове) и продукти от тях, с изключение на:

- а) глюкозни сиропи на база пшеница, включително декстроза (1);
- б) малтодекстрини на база пшеница (1);

- в) глюкозни сиропи на база ечемик;
- г) зърнени храни, използвани за направата на дестилати или етилов алкохол от земеделски произход за спиртни и други алкохолни напитки.
- 2. Ракообразни и продукти от тях.
- 3. Яйца и яйчни продукти.
- 4. Риба и рибни продукти с изключение на:
 - а) рибен желатин, използван като носител на витамини или каротеноидни препарати;
 - б) рибен желатин или рибен клей, използван като избистрящ агент в бира и вино.
- 5. Фъстъци и фъстъчени продукти.
- 6. Соя и соеви продукти с изключение на:
 - а) напълно пречистени соево масло и мазнина (1);
 - б) натурални смесени токофероли (E 306), натурален D-алфа токоферол, натурален D-алфа токоферол ацетат, натурален D-алфа токоферол сукцинат от соеви източници;
 - в) фитостероли, добити от растителни масла, и фитостеролни естери от соеви източници;
 - г) растителен станол естер, произведен от стероли на растителни масла от соеви източници.
- 7. Мляко и млечни продукти (включително лактоза) с изключение на:
 - а) суроватка, използвана за направата на дестилати или етилов алкохол от земеделски произход за спиртни и други алкохолни напитки;
 - б) лактитол.
- 8. Ядки, например бадеми (*Amygdalus communis* L.), лешници (*Corylus avellana*), орехи (*Juglans regia*), кашу (*Anacardium occidentale*), северноамерикански орех (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), бразилски орех (*Bertholletia excelsa*), шамфъстък (*Pistacia vera*), орех Макадамия и куинслендски орех (*Macadamia ternifolia*) и продукти от тях с изключение на ядки, използвани за направата на дестилати или етилов алкохол от земеделски произход за спиртни и други алкохолни напитки.
- 9. Целина и продукти от нея.
- 10. Синап и продукти от него.
- 11. Сусамово семе и продукти от него.
- 12. Серен диоксид и сулфити с концентрация над 10 mg/kg или 10 mg/l, изразени като SO₂.
- 13. Лупина и продукти от нея.
- 14. Мекотели и продукти от мекотели.

(1) И продукти от тях дотолкова, доколкото процесът, на който те са били подложени, не е повишил нивото им на алергенност, оценено от EFSA за съответния продукт, от който те произхождат.

Приложение № 5 към чл. 16, ал. 8

(Ново - ДВ, бр. 82 от 2005 г., в сила от 25.11.2004 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2006 г.,

в сила от 31.03.2006 г., отм. - ДВ, бр. 48 от 2008 г., в сила от 31.08.2008 г.)

Приложение № 6 към чл. 28, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 75 от 2007 г., в сила от 18.09.2007 г.)

Означения, които могат да се ползват като еквивалент на означението "използвай преди" на други езици на Европейската общност:

1. на испански "fecha de caducidad";
2. на чешки "spotřebujte do";
3. на датски "sidste anvendelsesdato";
4. на немски "verbrauchen bis";
5. на естонски "kolblik kuni";
6. на гръцки "analvsh mesi";
7. на английски "use by";
8. на френски "à consommer jusqu'au";
9. на италиански "da consumare entro";
10. на латвийски "izlietot līdz";
11. на литовски "tinka vartoti iki";
12. на унгарски "fogyasztható";
13. на малтийски "uza sa";
14. на холандски "te gebruiken tot";
15. на полски "należy spożyć do";
16. на португалски "a consumir até";
17. на румънски "expira la data de";
18. на словашки "spotřebujte do";
19. на словенски "porabiti do";
20. на фински "viimeinen käyttöajankohta";
21. на шведски "sista förbrukningsdag".